

Link do produktu: <https://quaestio.com.pl/dokonania-i-wyzwania-polskiej-historiografii-medycznej-tom-i-p-131.html>

Dokonania i wyzwania polskiej historiografii medycznej - Tom I

Cena	90,00 zł
Podtytuł	Referaty Ogólnopolskiego Kongresu Historii Medycyny w setną rocznicę I Zjazdu Polskich Historyków Medycyny (1924-2024), Filozofia medycyny - 100-lecie „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny” - Medycyna wielokulturowa - Eugenika
Redakcja	Ewa Baum, Edward Białek, Magdalena Mazurak, Andrzej Wojnar
Ilość stron	496
Format	160 x 238 mm
Oprawa	twarda
Miejsce i rok wydania	Wrocław 2024
ISBN	978-83-65815-65-1

Opis produktu

W 2024 roku minęło sto lat od pierwszego Zjazdu Polskich Historyków Medycyny oraz edycji pierwszego numeru „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny”, ważnego periodyku naukowego wydawanego do dziś. Oto jak te wydarzenia, niezwykle istotne dla rozwoju historiografii medycznej, relacjonował w drugim zeszycie wspomnianego wyżej czasopisma uczestnik zjazdu Ignacy Hoffmann: „Z inicjatywy prof. Władysława Szumowskiego odbył się w Warszawie 14 kwietnia 1924 roku pierwszy Zjazd Polskich Historyków Medycyny, a raczej profesorów historii medycyny w naszych wszechnicach, gdyż na ten pierwszy zjazd oni tylko z początku byli zaproszeni. Niestety, sam inicjator na zjazd przybyć nie mógł. W obradach zjazdu brali udział: profesor honorowy historii medycyny w Uniwersytecie Warszawskim Józef Bieliński, profesor zwyczajny historii medycyny w tymże Uniwersytecie Franciszek Giedroyc, profesor honorowy filozofii i logiki medycyny również w Uniwersytecie Warszawskim Henryk Nusbaum, profesor zwyczajny historii medycyny w Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie Stanisław Trzebiński, profesor zwyczajny historii i filozofii medycyny w Uniwersytecie Poznańskim Adam Wrzosek, a nadto prof. Emil Loth z Warszawy i prof. Ignacy Hoffmann z Poznania. Obrady odbywały się w mieszkaniu prof. Giedroycia pod przewodnictwem prof. Trzebińskiego. Omawiano program «Archiwum Historii i Filozofii Medycyny» i postanowiono zawiązać Towarzystwo Miłośników Historii Medycyny z główną siedzibą w Poznaniu, a z oddziałami we wszystkich naszych miastach uniwersyteckich. Na przewodniczącego Towarzystwa wybrano prof. Wrzoska”. Adam Wrzosek został też pierwszym redaktorem naczelnym nowego czasopisma.

To niecodzienne wydarzenie naukowe z udziałem siedmiu wybitnych uczonych zaproszonych do współpracy przez nieobecne na spotkaniu inicjatora zjazdu stanowiło istotną cezurę w rozwoju polskiej historiografii medycznej. Inicjatywa jego uczczenia, jakże oczywistego przy jubileuszu stulecia, wyszła ze strony członków Polskiego Towarzystwa Historii Nauk Medycznych, współpracowników Ośrodka Pamięci i Dokumentacji Historycznej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej, pracowników Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu – Wydziału Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum w Bydgoszczy, Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Wrocławskiego i redaktorów „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny”. W drugiej połowie 2023 roku ukonstytuowały się komitety naukowy i organizacyjny „Ogólnopolskiego Kongresu Historii Medycyny w setną rocznicę I Zjazdu Polskich Historyków Medycyny (1924-2024)”. Wydarzenie przygotowane przez zespół, w skład którego wchodził współpracownicy Dolnośląskiej Izby Lekarskiej, przedstawiciele Uniwersytetu Wrocławskiego i kilku innych uczelni oraz członkowie Polskiego Towarzystwa Historii Nauk Medycznych i innych stowarzyszeń, odbyło się w dniach 21-23 maja 2024 roku w Auli Leopoldyńskiej Uniwersytetu Wrocławskiego i w siedzibie

Dolnośląskiej Izby Lekarskiej. W tym interdyscyplinarnie zorientowanym przedsięwzięciu badawczym wzięli udział liczni historycy – badacze dziejów wszystkich nauk medycznych, ponadto filozofowie medycyny, bioetycy, eugenicy, kulturoznawcy oraz historycy sztuki i literatury – znawcy dorobku artystycznego przedstawicieli i przedstawicieli zawodów medycznych.

Obrady odbywały się w następujących sesjach tematycznych: Lekarska, Farmaceutyczna, Stomatologiczna, Pielęgniarstwo, 100-lecie „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny”, Bioetyka – Etyka lekarska – Filozofia medycyny, Eugenika, Medycyna wielokulturowa, Polscy historycy medycyny, Medycyna Wojskowa, Przyrodolecznictwo, Fizjoterapia i rehabilitacja, Czasopisma i stowarzyszenia medyczne oraz Medycyna a literatura, film i sztuki piękne. Podczas obrad Kongresu wyniki swoich badań przedstawiło ponad 100 referentek i referentów; ponad 70 z nich udostępniło wyniki swoich badań naukowych na potrzeby trzytomowej monografii wieloautorskiej.

W wielu referatach nawiązywano do pionierskich czasów naszej historiografii medycznej, podkreślano rolę czasopism fachowych, m.in. „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny”, w dziele popularyzowania wiedzy historycznej. Sylwetki naukowe obu protagonistów wydarzeń nazywanych Pierwszym Zjazdem Polskich Historyków Medycyny – prof. Władysława Szumowskiego (1875–1954) i prof. Adama Wrzosa (1875–1965), ich wkład w rozwój polskiej historiografii medycznej, przedstawili uczeni, którzy wraz z liczną grupą badaczy z całej Polski kontynuują dzieło obu wybitnych historyków i filozofów medycyny: profesor Ryszard W. Gryglewski z Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego i profesor Michał Musielak z Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Postać prof. Romualda Wiesława Gutta (1921–1988) – lekarza, historyka, filozofa i wieloletniego redaktora naczelnego „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny” przybliżył gościom Kongresu profesor Andrzej Kierzek z Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Wszystkim Uczestniczkom i Uczestnikom Kongresu oraz Autorkom i Autorom rozdziałów zgłoszonych do publikacji w trzytomowej edycji materiałów kongresowych składamy serdeczne podziękowania. Wyrazy wdzięczności kierujemy do uczelni, instytucji samorządowych i firm, które zabezpieczyły organizacyjnie i finansowo przebieg tego ogólnopolskiego wydarzenia naukowego i wsparły edycję monografii.

Edward Białek i Wojciech Ślusarczyk

Spis treści

Przedmowa

Ryszard W. Gryglewski
Władysław Szumowski i jego historia medycyny filozoficznie ujęta

Michał Musielak
Prof. Adam Wrzosek jako historyk i filozof medycyny

Dariusz Górny
Wpływ prof. dra hab. Adama Wrzosa na zainteresowania dra Zygmunta Klukowskiego w dziedzinie historii medycyny

Jakub Lambrinow
Spotkanie chorego z lekarzem jako sytuacja esencjalna zawodu lekarza i jej miejsce w filozofii medycyny Andrzeja Szczeklika

Jan Wnęk
Recenzje nowości wydawniczych na łamach „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny” 1924–1939

Jaromir Jeszke
Wyzwania polskiej historiografii medycznej

Joanna Nieznanowska
Kontakty polskiego środowiska historyków medycyny z zagranicą w latach 1945–1989

Mateusz Szubert
Klinika nerwicy pciowych Tadeusza Bilikiewicza w świetle dawnej psychiatrii i seksuologii

Bożena Urbanek
Wydawcy, redaktorzy prasy lekarskiej i farmaceutycznej początków XX wieku (do 1939 roku)

Agata Kaczmarek, Ewa Baum
Porównanie kodeksów etyki lekarskiej wybranych krajów

Maja Matthews-Kozanecka, Artur Matthews-Brzozowski
Czy(m) my się różnimy – pacjenci wielokulturowi w Polsce i Niderlandach

Kinga Siwek, Kamila Krysztofiak, Magdalena Strugała, Dorota Talarska

Postawy studentów kierunków medycznych z Polski i zagranicy wobec osób starszych

Aleksandra Walkowska, Patrycja Marciniak-Stępak, Ewa Baum
Strefa porozumienia, czyli o mocy słów w gabinecie lekarskim – pokonywanie bariery językowej w warunkach symulowanych

Sylwia Wiśniewska-Leśków
Historia pewnego związku. Obraz relacji i komunikacji pomiędzy pacjentem a lekarzem w wybranych kręgach kulturowych

Krzysztof Prętki
Problematyka eugeniki w ujęciu ks. Stanisława Tadeusza Podoleńskiego SJ (1887–1945) w świetle publikacji na łamach „Przeglądu Powszechnego” w latach 1931–1934

Anna Słoniowska
Filozoficzne podstawy eugeniki

Krystian K. Jabłoński
Analiza prawnych ram przymusowej sterylizacji w Stanach Zjednoczonych – teoria i praktyka

Kamil Popowicz
Lamarkizm społeczny jako czynnik hamujący rozwój eugeniki negatywnej we Francji

Agata Strządała
Trudne dziedzictwo – współczesne reperkusje dawnych teorii

Jarosław Barański, Danuta Wiśniewska
O polskich przesądach lekarskich w XIX wieku

Barbara Wasiewicz
Język esperanto w dziejach polskiej medycyny

Aleksander Woźny
Historyczny Zeszyt Naczelnej Izby Lekarskiej, czyli medyków portret własny na stulecie polskiego samorządu lekarskiego, z raportem Flexnera z 1910 r. w tle